

Majnikova bajka.

Nekaj čudovito mehkega je stopilo dedku v srce. Videl je pomlajeno trato, vso zeleno, vso pisano, kakor je pisana mladost. In zima in pomlad, in starost in mladina sta si tako blizu, tako ljubita druga drugo. Videl je dedek vinograd: že so pognale kalice, že so se željno oprijemale kolov — in nekaj čudovito sladkega in tudi otožnega ga je prevzelo. On je obdeloval ta vinograd, on ga je zasadil, ej dolgo je že tega. Toda morda ga ne bode nikdar več videl zeleneti v lepi pomladi. Videl je nebo vse jasno, kakor veliko božje oko. Polno nad, polno blagoslova in usmiljenja se mu je zdelo, in solnce, tako prijazno in toplo, tako darežljivo in dobrotljivo! Pozdravljena pomlad, pozdravljeno pisano polje, pozdravljen osiveli vinograd, pozdravljeno solnce, — morda zadnjo pomlad!

In vzel je dedek v naročje mladega vnučka, zazrl se mu je v nedolžne modre oči in zdelo se mu je, da gleda daleč nazaj v svojo lepo mladost. In govoril je tako mehko, kakor bi govorila iz njega tista mehka duša, ki jo ima dete pri šestih letih.

»Vidiš, čez tri dni bo prišel maj. Prvi majnik je čudovit dan. Ko zvečer zazvoni ave-marijo, se zberejo vse ptice pri kapelici naše ljube Gospe v Jasni rebri, in pojejo tako lepo, kot nikdar. In angelci, vse polno angelcev pride v belih srajčicah in z zlatimi perutkami; in citre imajo in gosli in pojejo sveti Devici. In ona, Gospa, je še vsa lepša kakor sicer. Kar naenkrat pa se ji pozlati krilo, in plašč se naenkrat ves obsuje z demanti, in dvanaest zvezd se ji užge okrog glave in se postavi v lep venec okrog glave Brezmadežne. In vsa Jasna reber odseva v čudovitem ognju, ki lije iz dvajensterih zvezd.

In če je človek nedolžen, če ni v njegovem srcu še nobenega greha — o srečen tak človek — ta lahko vidi vso to krasoto. Takrat usliši dobra Gospa vsako njegovo prošnjo. In vsa noč se mu zdi le kakor ena kratka minuta, tako je lepo takrat — — —«

Kakor bi se starček zazrl v vso to krasoto, tako je govoril. Razžarelo mu je velo lice in se pomladilo; oči so mu gorele v ljubkem, mladem sijaju, in v prsih mu je trepetalo srce mlade radosti — a naenkrat je utihnil, oči so ugasnile, in mrak mu je pregnal mlado jasnost z obraza.

Morda se je spomnil, da je že starček; morda je zaslutil, da je to zadnja njegova pomlad; morda ga je zbolelo, da ni on več tako čist in nedolžen, kot je bil predavnimi leti, in ne bi več videl vse te lepote, ki je govoril o njej mlademu vnučku; morda so se vse te misli zlile v njegovo srce in so mu pomračile čelo.

»Zakaj ste utihnili, striček? Tako lepo je bilo,« je rekel vnuček.

»Spomnil sem se, da nisem več mlad. — Spomnil se boš tudi ti, ko boš morda govoril čez dolga leta svojemu vnučku, ko mu boš pripovedoval mojo povest; spomnil se boš, da si bil enkrat mlad, in ti bo hudo.«

In poljubil je otroka na tista rožna lica, poljubila je starost mladost.

»Striček, povejte še kaj, ali pa kako pesmico zapojte.«

»No, pa ti bom zapel žalostno pesmico.« In pel je starček z mehkim glasom:

Enkrat je en starček bil,
modro je ljudi učil.
Sedel je na klopico,
klical k sebi družinico:
Prid' te k meni, družinca moja,
da vam tri reči povem,
predno s tega sveta grem.
Prva reč je pa letà:
ljubi večnega Boga!

Druša reč je pa letà:
ljubi svoj'ga bližnjega!
Tretja reč je pa letà:
kdor bo starše spoštoval,
Jezus sam ga bo blagroval! —

Starček ima sivô glavô,
sivo glav'co, bel obraz,
k sebi ga kliče Jezus naš...«

Otožno je bilo starčku, otožno je bilo otroku ob tej pesmi, in zaslutil je, da bo izgubil nekoč tega dobrega dedka, da ga bo poklical Jezus k sebi. Otožno je bilo vnučku, da bi bil zajokal.

* * *

Vnuček ni mogel pozabiti bajke in pesmi dobrega dedka. Kakor drhti drobna struna, tako je drhtela in odmevala ta pesem in bajka v otrokovem srcu in ni mogla izzveneti. Tako mehko mu je bilo ob tej misli, ob tej pravljici, kakor da gleda vso čarobno krasoto Jasne rebri v prvi majnikovi noči. Ni mogel pozabiti otrok in še ponoči je mislil nanjo, in v sladkih sanjah mu je trepetalo detinsko srce:

Kar naenkrat je pa zagorela Jasna reber v čudovitem ognju, dvanajst svetlih zvezd je gorelo okrog glave Brezmadežne, vse polno angelcev je stalo okrog kapelice, v dalji se je čul odmev večernega zvona, on pa je klečal pred kapelico in zrl začuden in zadivljen.

Prebudil se je in vzdihnil: »Kaj je že minulo?« —

Spoznal je: »Bile so samo sanje! A pojdem, pojutranjem pojdem v Jasno reber, da vidim. Res pojdem; saj sem videl, kako mi je Marija rekla: Pridi, v Jasno reber pridi in vsako prošnjo ti bom uslišala, kakor je pripovedoval dedek!«

* * *

Nič več ni mogel otrok sladko zaspati; preveč sladkih misli je bilo v njegovem mladem srcu; preveliko je bilo hrepenenje, da bi ga bilo pustilo spati brez skrbi; preveč je bilo teh sladkih, detinskih skrbi.

Pa je prišel prvi maj, ki izvabi celo angelce iz nebes v Jasno reber, dan, ki ga je tako težko pričakovalo mlado srce.

»Proti večeru pojdem! Nikomur ne povem, da me morda ne bi odvrnil od lepe poti,« tako je sklenil šestletni otrok in se napotil res proti večeru v Jasno reber.

»No, kam, mali?« ga je vprašal ptiček v grmu in potresel z drobnim repkom.

»Kaj ne veš, kaj bo danes pri kapelici v Jasni rebri? Kaj ne boš tudi ti prišel?« ga je vprašal dečko.

»A, tja greš? No, le pojdi! Seveda pridem tudi jaz, a se moram še pripraviti,« je odgovorila ptičica in se vadila v pesmici, ki jo bo pela zvečer, in si taktirala z repkom.

»No, kam, mali?« je vprašala otroka bela šmarnica, ki je komaj pri- gledala iz zelenih listov v lepi maj.

»V Jasno reber grem.«

»Tudi jaz bi rada! Glej, utrgaj me, dečko, in me ponesi v dar Mamici božji!«

In utrgal je otrok šmarnico in se pogovarjal z njo na svoji božji poti.

Oj koliko mu je povedala ta šmarnica o svojem hrepenenju! Kako je čakala skrita v materi zemlji... Komaj je krotila hrepenenje, da bi pogledala, če je že maj. Pa je prišlo zlato solnce, ogrelo zemljo, povečalo hrepenenje in vedela je: maj je tukaj, in prodrla je zemljico, da dá čast svoji Kraljici. Oj koliko je povedala dečku, kar se ne dá povedati, ker so besede preokorne, kar čuti le nedolžno otroško srce.

In v sladkem pogovoru s šmarnico je priromal deček v Jasno reber do kapelice. Pokleknil je in zahvalil Gospo, da ga je poklicala — —

Tihi mrak je pa legel kakor pomladne mehke sanje na Jasno reber. Drevesa so skrivnostno šepetala, mlado listje se je čudilo lepemu svetu, ki ga je zrlo prvič. V daljavi se je pa oglasil zvon. Toliko da je še segel njegov mehki odmev do rebri, kakor struna angela, ki poje nebeško pesem.

In čudo je prišlo v Jasno reber obhajati maj.

Kar naenkrat so se užgale zvezde okrog glave nebeške Gospe, krilo se ji je pozlatilo, plašč se ji je obsul z diamanti in biseri. In ptičke so pri- tele in zapele pesem, kakor jo pojejo nebeščani. In angelci božji z zlatimi perutnicami so prileteli z goslimi in citrami — prav taki, kakor so nasli- kani nad tabernakljem — — o ne, še vse lepši so bili, in peli so spev, psalme so peli, kakor jih pojejo pred Večnim.

In Mati božja se je sklonila s svojega zlatega prestola, pobožala je dete po licih, da je vse vztrepetalo od tajne radosti, in ga vprašala: »Dete, zdaj prosi, in vsega ti dam!«

»O Gospa, daj, da bi bil vedno tvoj!« je zaprosil deček.

»Bodi nedolžen, kot si zdaj!« je rekla Gospa.

»Bom! Pod tvoje varstvo pribežim...«

In Jezusček sam se je sklonil in je blagoslovil otroka. O kako ga je ljubo pogledalo nebeško Dete; kakor bratca, tako ga je ljubo vprašalo: »Ali se ne bi hotel z menoj igrati? Glej, ostani nedolžen, in vedno bom pri tebi!« — —

»Bom, ljubi Jezusček, ti prijatelj nas, malih, samo ostani pri meni,« tako je molil deček. Vso dolgo noč se je pogovarjal s presveto Gospo in z Detetom božjim. A zdelo se mu je kot minuta, vso noč je strmel v to majnikovo čudo, ki ga more videti le nedolžno, čisto srce... .

Bogumil Gorenjko.

